



Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 2971/24
22.5.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Весне Филиповић, председника већа, Весне Дамјановић и Весне Павловић-Нинковић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Весна Попадић, адвокат из Београда, ул. Љермонтова бр. 19, ТЦ "Кошум", против тужених Компанија Дунав осигурање а.д.о. Београд, ул. Македонска бр. 4 и ЈКП Градско саобраћајно предузеће Београд, ул. Кнегиње Љубице бр. 29, ради накнаде штете, одлучујући о жалбама тужених изјављеним против пресуде Првог основног суда у Београду П 13292/17 од 17.1.2024. године, у седници већа одржаној дана 22.5.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване жалбе тужених и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 13292/17 од 17.1.2024. године у делу става првог изреке којим су обавезани тужени Компанија Дунав осигурање а.д.о. Београд и ЈКП Градско саобраћајно предузеће Београд да тужиљи АА на име накнаде нематеријалне штете солидарно исплате износ од 110.000,00 динара на име претрпљених физичких болова, износ од 80.000,00 динара на име претрпљеног страха, износ од 180.000,00 динара на име душевих болова због умањења животне активности, што све укупно износи 370.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 17.1.2024. године, као дана пресуђења па до коначне исплате, у року од 15 дана од пријема писаног отправка пресуде, као и у ставу трећем изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П 13292/17 од 17.1.2024. године у преосталом делу става првог изреке тако што **СЕ ОДБИЈА** као неоснован тужбени захтев тужиље АА којим је тражила да се тужени Компанија Дунав осигурање а.д.о. Београд и ЈКП Градско саобраћајно предузеће Београд обавезу да јој на име накнаде нематеријалне штете солидарно исплате износ од 20.000,00 динара на име претрпљеног страха и износ од 50.000,00 динара на име душевих болова због умањења животне активности, као и за законску затезну камату на ове износе почев од 17.1.2024. године, као дана пресуђења па до коначне исплате.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене Компаније Дунав осигурање а.д.о. за накнаду трошкова другостепеног поступка, као неоснован.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке делимично је усвојен тужбени захтев и обавезани су тужени Компанија Дунав осигурање а.д.о. Београд и ЈКП Градско саобраћајно предузеће Београд да тужиљи на име накнаде нематеријалне штете солидарно исплате износ од 110.000,00 динара на име претрпљених физичких болова, износ од 100.000,00 динара на име претрпљеног страха, износ од 230.000,00 динара на име душевих болова због умањења животне активности, што све укупно износи 440.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 17.1.2024. године, као дана пресуђења па до коначне исплате, у року од 15 дана од пријема писаног отправака пресуде. Ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев тужиље у делу у коме је тражила да се обавезу тужени да јој на име накнаде нематеријалне штете исплате износ од 140.000,00 динара на име претрпљених физичких болова, износ од 150.000,00 динара на име претрпљеног страха, износ од 50.000,00 динара на име душевних болова због умањења животне активности, све као разлику досуђеног и траженог износа и све са законском затезном каматом почев од дана пресуђења па до исплате, као неоснован. Ставом трећим изреке обавезани су тужени да тужиљи на име трошкова парничног поступка солидарно исплате износ од 307.250,00 динара, са законском затезном каматом почев од извршности одлуке па до исплате, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправака пресуде. Ставом четвртим изреке ослобођена је тужиља обавезе плаћања судских такси.

Против наведене пресуде тужени су благовремено изјавили жалбе, из свих законом прописаних разлога, побијајући је у ставу првом и трећем изреке. Тужена Компанија Дунав осигурање а.д.о. је опредељено тражила трошкове другостепеног поступка.

Испитујући правилност и законитост првостепене пресуде, у ожалбеном делу, у границама овлашћења прописаних одредбом члана 386 Закона о парничном поступку - ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/2011 са свим каснијим изменама и допунама), Апелациони суд у Београду је оценио да су жалбе тужених делимично основане.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности. Апелациони суд у Београду налази да није учињена ни битна повреда поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП, на коју се жалбама тужених посебно указује, јер првостепена пресуда садржи јасне, потпуне и непротивречне разлоге о чињеницама важним за правилно одлучивање, који нису у супротности са садржином изведених доказа у списима предмета, док је изрека пресуде јасна и не противречи разлозима исте датим у образложењу.

Према утврђеном чињеничном стању, те чињеницама које међу странкама нису биле спорне, тужиља је дана 12.12.2014. године била путник у јавном превозу - аутобусу рег. ознака ... који саобраћа на линији 59, у власништву друготуженог, осигураном код првотуженог од одговорности за штету причињену трећим лицима. Том приликом је дошло до наглог заустављања возила, услед чега је тужиља пала, иако се током вожње држала за вертикалну шипку, а потом је на њу пао крупнији човек који је седео у њеној близини, те је задобила тешку телесну повреду – истегнуће десног

колена са делимичним пуцањем унутрашње побочне везе колена. Утврђено је да је до наглог заустављања возила дошло тако што је возач ББ, приликом приближавања возилом пешачком прелазу уочио жену са дететом која је стајала на тротоару у близини пешачког прелаза, па је упркос малој брзини кретања дошло до заустављања возила наглим кочењем, и то у мометну када је возило дошло до самог пешачког прелаза и када је женска особа са дететом закорачила на исти. Увидом у списе предмета Другог основног јавног тужилаштва у Београду Кт 2918/16 утврђено је да је решењем од 1.8.2016. године одбачена кривична пријава Д 92222/14 од 12.12.2014. године поднета против ББ због кривичног дела угрожавања јавног саобраћаја из чл. 289 ст. 3 у вези ст 1 КЗ јер не постоје основи сумње да је извршено кривично дело. Пре покретања овог поступка тужила се обраћала првотуженом ради исплате по полиси осигурања путника, те јој је укупно исплаћено око 40.000,00 динара, на име умањења радне способности од 2% и на име материјалних трошкова (куповина апарата – ортозе). Даље је вештачењем утврђено да је услед задобијене повреде тужила трпела физичке болове и то: бол јаког интензитета у трајању од 10 минута, а потом бол средњег интензитета у трајању од 10 дана, који је прешао у бол слабог интензитета у трајању од три недеље. Тужила је претрпела и страх и то: примарни страх јаког интензитета у трајању од 2 минута, потом секундарни страх високог интензитета који је трајао око 2,5 сата, страх средњег интензитета наредних 48 сати, а потом страх благог интензитета наредних 5 месеци. Услед штетног догађаја, код тужиле је дошло до умањења опште животне активности (у даљем тексту – ОЖА), које са ортопедске и неуропсихијатријске стране, према усаглашеном мишљењу судских вештака, укупно износи 7% и огледа се у мањој спољашњој нестабилности десног колена која је присутна када је колено релаксирано или када је неопходно извршити изненадни рад окретањем на повређеној нози. Наведена ограничења покрета остављају субјективни доживљај непријатности који се повремено јавља у току хода уз и низ степенице, приликом чучња, дужег седења и стајања, при промени правца током хода и који се на моменте сниже на осећај доброг стања, а код подсећања на критични догађај примећују се невербални знаци који указују на ретрауматизацију и пораст напетости и анксиозности. Прецизније, са аспетка ортопедске хирургије и трауматологије умањење ОЖА код тужиле износи 3%, док са аспекта психијатрије умањење ОЖА износи 5%, а судски вештаци су дали кумулативно утврђен проценат умањења ОЖА од 7%, које налазе и мишљења је првостепени суд прихватио као јасне и стручне, те дате у складу са правилима струке.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је закључио да тужила као путник у јавном превозу, у смислу одредбе члана 15 Закона о обавезном осигурању у саобраћају, има право да захтева накнаду штете како од друготуженог као имаоца опасне ствари и вршиоца опасне делатности у смислу одредби члана 173 и 174 ЗОО и по основу одговорности превозиоца за сигурност путника сходно одредбама члана 681 и 684 ЗОО, тако и од првотуженог по основу обавезног осигурања од одговорности за штете причињене трећим лицима у смислу одредаба члана 940 и 941 ЗОО, па је нашао да су тужени солидарно одговорни да тужили наканде претрпљену штету у смислу одредаба члана 154 и 155 ЗОО. Из изнетих разлога приговор недостатка пасивне легитимације друготуженог је оцењен као неоснован, док пасивна легитимација првотуженог током поступка није ни била спорна. По оцени првостепеног суда, друготужени није доказао своје тврдње о постојању основа за искључење одговорности предвиђених одредбом члана 177 ЗОО. Применом члана 200 ЗОО у вези са чланом 232 ЗПП, имајући у виду све околности конкретног случаја,

оцењујући трајање и интензитет претрпљеног страха и физичких болова, те утврђеног степена умањења ОЖА, првостепени суд је закључио да тужилји припада правична накнада нематеријалне штете досуђена ставом првим изреке, док је за износе преко досуђених тужбени захтев одбио и одлучио као у ставу другом изреке као превисоко опредељен.

По оцени овог суда, првостепени суд је правилно и потпуно утврдио чињенично стање, које се жалбеним наводима друготуженог не доводи у сумњу, те правилном применом одредаба материјалног права, закључио да постоји солидарна одговорност тужених за штету коју је тужилја претрпела, имајући у виду постојање узрочно последичне везе између радњи возача возила друготуженог, осиграног код првотуженог, те последица које су код тужилје услед тога наступиле наступиле.

Супротно наводима жалбе друготуженог правилно је првостепени суд утврдио да у конкретном случају постоји објективна одговорност друготуженог за настану штету, у смислу одредаба члана 173 и 174 ЗОО, те да друготужени током поступка није доказао постојање услова за његово ослобађање од одговорности у смислу члана 177 став 2 ЗОО. Из наведених законских одредби, правилно примењених од стране првостепеног суда, произлази закључак да се самим тим што међу странкама није било спорно да је тужилја критичном приликом претрпела штету и да је иста у вези за опасном ствари, успоставља оборива законска претпоставка одговорности имаоца опасне ствари за штету која је у вези истом, па је на друготуженом као власнику опасне ствари био терет доказивања услова за његово ослобађање од одговорности. Правилно је првостепени суд закључио да иако су тужени током поступка истицали да је до наглог кочења, те проузроковања штете тужилји, дошло услед тога што је пешак изненада кренуо да прелази улицу и да је возач био принуђен да кочи, да исто не води ослобођењу од одговорности друготуженог, с обзиром је из исказа сведока ББ, возача, утврђено да је приликом приближавања пешачком прелазу уочио жену са дететом која је стајала на тротоару у близини пешачког прелаза, а из чега произлази да не може бити речи о томе да се њихов излазак на пешачки прелаз може сматрати изненадном препреком, односно радњом трећег лица која се није могла предвидети и чије се последице нису могле избећи или отклонити, у смислу члана 177 став 2 ЗОО, правилно се позивајући на одредбе члана 23 став 1, 32 став 2 и 42 Закона о безбедности саобраћаја на путевима. Све ово посебно имајући у виду да се ради о професионалном возачу који приликом вожње треба да покаже повећан степен пажње, као и то да само присуство лица која стоје у близини пешачког прелаза може да указује на њихову намеру преласка пешачког прелаза, а што ствара обавезу возачу да возило заустави и омогући пешацима прелаз коловоза.

Такође, правилно је првостепени суд применом члана 200 ЗОО и по слободној оцени сходно члану 232 ЗПП одмерио висину накнаде штете која тужилји припада на име претрпљеног физичког бола, у износу који и по оцени овог суда представља правичну и адекватну новчану накнаду, с обзиром на утврђен интензитет и дужину трајања претрпљених физичких болова, правилно ценећи све релевантне критеријуме, те су неосновани наводи жалбе друготуженог да је овако одмерена новчана накнада нематеријалне штете превисоко досуђена.

Међутим, правостепена пресуда у преосталом делу става првог изреке, којим је

одлучено о висини накнаде нематеријалне штете за претрпљени страх и умањење ОЖА, заснована је на погрешној примени материјалног права с обзиром да су износи новчане накнаде досуђени тужили за ове видове нематеријалне штете превиско одмерени, а што тужени основано указују у жалбама.

По оцени Апелационог суда у Београду, првостепени суд није правилно применио материјално право одмеравајући висину новчане накнаде за ове видове нематеријалне штете да би се иста могла сматрати правичном као сатисфакција за тужилу, имајући у виду интензитет и дужину трајања страха, те утврђен проценат умањења ОЖА. Према становишту овог суда, правична новчана накнада у време пресуђења за тужилу за претрпљени страх износила би 80.000,00 динара. Правична новчана накнада која се у складу са одредбом члана 200 ЗОО досуђује за овај вид штете представља сатисфакцију којом се ублажавају поремећаји у душевној (психичкој) сфери тужиле, као оштећене и омогућава да за себе оствари неку пријатност. Она својим значајем и дејством, а само делимично досуђеним износом, ублажава поремећену психичку равнотежу. Надаље, правична новчана на име претрпљених душевних болова због умањења ОЖА 7% трајно (а које је у узрочно-последичној вези са штетним догађајем), по мишљењу овог суда износи 180.000,00 динара, узимајући у обзир све субјективне и објективне околности случаја у погледу насталог умањења ОЖА и последице истих по здравље тужиле као оштећене у складу са одредбом члана 200 ЗОО која има за циљ материјалну сатисфакцију због повреде Уставом заштићених права и добара личности. Досуђивање накнаде у већем износу, по оцени овог суда, било би противно циљу коме та накнада служи и погодновало би тежњама које нису спојиве са њеном природом и сврхом, у смислу члана 200 став 2 ЗОО, због чега је побијана пресуда у делу става првог изреке, за наведене износе потврђена, а за износе преко тих износа одлука првостепеног суда је преиначена и тужбени захтев тужиле одбијен, као неоснован, применом члана 200 и 277 став 1 ЗОО и члана 232 ЗПП.

Следом изнетог, одлучено је као у ставу првом и другом изреке ове пресуде на основу одредаба члана 390 и 394 тачка 4 ЗПП.

Потврђена је и одлука о трошковима поступка, јер је иста донета правилном применом одредаба чл. 153 и 154 ЗПП, Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, а који трошкови су тужили правилно одмерени и досуђени, управо према успеху у спору, те су супротни наводи тужених неосновани, а извршено преиначење није утицало на висину досуђених трошкова.

Захтев првотуженог за накнаду трошкова другостепеног поступка је одбијен јер је у овом поступку успео у незнатном делу, па је одлучено као у ставу трећем изреке сходно одредби члана 165 ЗПП.

**Председник већа-судија
Весна Филиповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић